

Paragraaf 6 Bedrijfsvoering

Algemeen

Onder bedrijfsvoering verstaan we alles wat een bedrijf inzet om zijn producten en diensten te verlenen. Voor de gemeente Woensdrecht is de inzet van die middelen zinvol geweest als inwoners, bestuur, medewerkers en partners zich gehoord, gezien, gerespecteerd en welkom voelen. Wij willen samen maatschappelijke meerwaarde leveren die we met trots delen.

Om dit te bereiken streeft de gemeente naar verbetering en optimalisatie van de dienstverlening. Ze werkt vanuit de kernwaarden: eigen wijze, betrokken, daadkrachtig en dienstbaar. Medewerkers voelen zich verantwoordelijk voor het welzijn van klanten en partners, het bestuur en de collega's. De organisatie hanteert als uitgangspunt de opdracht van het college, dat samen met de gemeenteraad bepaalt wat het voor Woensdrecht wil bereiken.

Dit betekent dat de organisatie mee moet bewegen omdat inzichten veranderen. Daarvoor passen we in voorkomende gevallen plannen aan als dat helpt om doelen te bereiken. Structuur wordt minder belangrijk dan samenwerken om het gezamenlijke doel te bereiken. Structuur is een middel om verantwoordelijkheden, bevoegdheden en taken toe te wijzen. Samenwerking met diverse in- en externe partners is essentieel om de doelen die het bestuur voor ogen heeft te bereiken.

ORGANOGRAM AMBTELIJKE ORGANISATIE GEMEENTE WOENSDBRECHT VANAF 1 JANUARI 2024

De structuur van de organisatie is in 2025 onveranderd gebleven. Deze platte lijnorganisatie zorgt onder andere voor duidelijke verantwoordelijkheden, een snelle besluitvorming en een overzichtelijke structuur.

In de afbeelding is de organisatiestructuur weergegeven vanuit het perspectief van de inwoners. De teams in het primaire proces verlenen hun diensten direct aan onze inwoners. Zij worden hierin ondersteund door twee teams die zich richten op bedrijfsvoering en ondersteuning. Het geheel wordt ondersteund door het management met de algemeen directeur/gemeentesecretaris als eindverantwoordelijke voor de ambtelijke organisatie.

Regionale samenwerking

Samenwerking zit in de genen van de gemeente Woensdrecht en beperkt zich niet alleen tot de eigen organisatie. Bestuur en organisatie werken samen met partners en zitten in verschillende samenwerkingsverbanden. Daarbij zijn uitgangspunten dat dit toegevoegde waarde voor onze inwoners moet hebben en dat de Woensdrechtse identiteit niet verloren gaat.

Naast de inmiddels bekende deelnemingen en samenwerkingen zoals Saver, Belastingssamenwerking West-Brabant, OMWB en Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant werken we ook op andere manieren samen. Hierbij kunt u denken aan de Stedelijke regio West-Brabant (SRWB), waarin we op grond van een samenwerkingsovereenkomst samenwerken met gemeenten, het waterschap en de Provincie Noord-Brabant. Deze samenwerking is in ontwikkeling en neemt vanaf 2027 taken op het gebied van economische ontwikkeling over van de RWB. In 2025 is de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg vastgesteld. Deze wet verplicht gemeenten om regionaal in een gemeenschappelijke regeling samen te gaan werken. Woensdrecht werkt daarom mee aan de opzet van de gemeenschappelijke regeling Jeugdzorg West-Brabant West, waarover besluitvorming zal plaatsvinden in 2026.

Financiën

Op verzoek van de gemeenteraad heeft het college in 2020 de kwartaalrapportages ingevoerd voor een tussentijdse financiële verantwoording, naast de vaste producties in het kader van planning & control (perspectievennota, programmabegroting en jaarstukken). In onderling overleg zijn frequentie en inhoud vastgesteld. Sinds 2023 zijn deze afspraken verankerd in de *Financiële verordening*. Ondanks positieve financiële resultaten de afgelopen jaren, staan de meerjarige structurele financiën van gemeenten in het hele land onder druk. De raad wenst verantwoordelijkheid te kunnen nemen en het college wil tijdig verantwoording afleggen, zodat op tijd bijgestuurd kan worden indien nodig.

Concerncontrol

De standaardwerkzaamheden van concerncontrol zijn reguliere advisering aan bestuur en organisatie en de bewaking van de opvolging van wetgeving, regelgeving, richtlijnen en het vertalen van hogere wet- en regelgeving naar de gemeentelijke consequenties ervan. Voor deze laatste taken zijn de interne controles belangrijk, waarvoor concerncontrol een overeenkomst heeft gesloten met een extern accountantskantoor (niet zijnde de eigen externe accountant). De onafhankelijkheid van deze controles zijn daarmee gegarandeerd.

Naast de reguliere activiteiten van concerncontrol, waren de belangrijkste werkzaamheden in 2025 de intensivering van de samenwerking met de externe accountant, de invoering van nieuwe wettelijke materialiteitsgrenzen voor de accountantscontrole en de interne controles, de invoering van een sluitende controleaanpak in het sociale domein, de herfinanciering van Businesspark Aviolanda en de van Aviolanda afgeleide studentenhuysvesting *The Cabin*. In regionaal verband wordt onder de naam RCO (Regionaal Controllers Overleg) samengewerkt met acht andere West-Brabantse gemeenten en het zorgbureau ZZiT. In RCO-verband was de invoering van een gemeenschappelijke regeling jeugdzorg (wettelijk verplicht per 1 januari 2027) een belangrijk aandachtspunt.

Functionaris Gegevensbescherming

De Functionaris Gegevensbescherming (hierna: FG) rapporteert als 'onafhankelijk intern toezichthouder' jaarlijks over de naleving van de AVG en het gemeentelijk beleid op het gebied van (persoons)gegevensbescherming. Het niveau van informatieveiligheid is daar een onderdeel van. In algemene zin kan worden geconcludeerd dat de gemeente Woensdrecht voor wat betreft de naleving niet substantieel afwijkt van andere (vergelijkbare) gemeenten in de regio. De (governance)structuur die in de gemeente Woensdrecht voor het bereiken van de AVG-compliance heeft opgezet werkt goed.

Er wordt geconstateerd dat de gemeentelijke organisaties uit een achterstand komen vergeleken met bijvoorbeeld gezondheidszorg of banken. Daarbij gesteld dat een gemeente beschikt over enorme hoeveelheid data waaronder persoonsgegevens. Data is het nieuwe goud, waardoor de gemeentelijke organisatie extra aantrekkelijk is voor criminelen. Voorbeelden zijn er te over. Alertheid is geboden. Veranderingen en nieuwe kwetsbaarheden volgen elkaar snel op. Het budget voor informatieveiligheid zal indrukwekkend moeten toenemen. Alle dreigingen voorkomen gaat niet lukken. Zonder uitputtend te zijn, zijn de belangrijkste aandachtspunten:

- Alle samenwerkingen met verbonden partijen dienen meer gemonitord te worden op status en performance informatieveiligheid. In het bijzonder de samenwerking met de gemeente Oosterhout in Equalit verband. De rekenkamercommissie Midden Brabant heeft een scherp oordeel over de samenwerking van de verschillende gemeenten in Equalit verband.
- Maatregelen welke voortvloeien voor gemeenten uit Europese wetgeving NIS 2.
- Verplichtingen welke voortvloeien uit de EU Ai act.
- Migratie naar de cloud. Cloudbeleid ontbreekt.
- Verplichtingen uit de WPG. Toetsing vindt plaats in een audit welke in het FG-verslag wordt meegenomen.

Informatie & Communicatie Technologie (ICT)

Beschikbare data en technologische mogelijkheden bieden de gemeente kansen om gericht samen te werken en kennis en ervaringen van (keten)partners en inwoners te benutten. Dataverwerking, -ontsluiting en –analyse kunnen we gebruiken om maatschappelijke opgaven te bereiken. Data wordt gegenereerd door mensen, apparaten, publieke en private organisaties. De hoeveelheid data die beschikbaar is in geautomatiseerde systemen neemt toe. Technische ontwikkelingen zorgen ervoor dat deze data beter en sneller gecombineerd en benut kunnen en zullen worden. De inwoner verwacht van ons dat we onze dienstverlening verbeteren door techniek en data slim te combineren. En ook de beleidsontwikkeling wordt in toenemende mate op data gebaseerd. In het *Informatiebeleidsplan 2025-2028* zijn de mogelijkheden reeds geconcretiseerd. Dit plan, met als subtitel ‘Wendbare informatievoorziening in een digitale samenleving’, richt zich in het kader van de ontwikkeling naar een ‘informatie gestuurde organisatie’ op een – in basis – goede informatiehuishouding en -voorziening en biedt hiervoor concrete uitgangspunten en handvaten.

In 2025 is het *Bedrijfs Continuïteits Plan (BCP)* vastgesteld. Dit plan voorziet in het continueren van onze bedrijfsvoering en dienstverlening bij informatiecalamiteiten.

Overhead

We kennen binnen de begroting een apart product 'overhead'. Hierover staat in het BBV in artikel 1 *'alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces'*. Daarnaast schrijft het BBV voor hoe de toerekening van overhead in de begroting en jaarstukken moet geschieden. Uitgangspunt daarbij is dat (andere uitvoerings-)kosten zoveel mogelijk direct aan de betreffende taken/activiteiten worden toegerekend.

Personeel

De organisatiestructuur die per 1 januari 2024 van kracht werd, heeft gezorgd voor een meer directe sturing vanuit de directie. Het management heeft, naast de coaching en sturing van de toegewezen teams, een belangrijke rol in de sturing van de organisatie. Onder leiding van de algemeen directeur/gemeentesecretaris zijn we voortvarend aan de slag gegaan waarbij de focus op de verbinding met, en dienstverlening aan, de inwoners, ondernemers en partners onverminderd blijft. Om de dienstverlening zo optimaal mogelijk vorm te geven moeten we beschikken over de juiste mensen. Ondanks een voortdurende krapte op de arbeidsmarkt weet de organisatie nog steeds goede mensen aan te trekken. Om dit zo te houden is er constant aandacht voor goed werkgeverschap en het vinden, binden en boeien van mensen die bij ons willen werken.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage voor de ambtelijke organisatie (incl. griffie) is in 2025 licht gestegen van 5,0% naar 5,4%. Doordat de begeleiding en zorg voor onze werknemers is geborgd in de organisatie is er continu aandacht voor verzuim en herstel. Het ziekteverzuimpercentage voor de overheidssector was 6,7% per einde 2025 (bron: CBS)

Integriteit

De aandacht voor het thema integriteit is geïntegreerd in de gesprekscyclus. De benoeming van twee interne vertrouwenspersonen naast de externe vertrouwenspersoon werkt drempelverlagend en zij worden door medewerkers gevonden. De focus op integriteit heeft niet geleid tot meldingen over niet-integer gedrag, ongewenste omgangsvormen of psychosociale arbeidsbelasting.

Formatie per 31-12 in jaar:	Totaal FTE
2020	135,65
2021	134,01
2022	135,40
2023	137,84
2024	139,97
2025	152,52

Communicatie

De ambities en opgaven uit het collegewerkprogramma 2026-2030 worden transparant gecommuniceerd. Het is belangrijk om laagdrempelig en tijdig te communiceren over de concrete uitvoering en de effecten ervan op de leefbaarheid in onze gemeente. We zetten hier diverse kanalen voor in en hebben oog voor de verschillende doelgroepen.

Juridische kwaliteit

Het borgen van de juridische kwaliteit en dienstverlening binnen de organisatie blijft een speerpunt, zodat de klanten zich welkom, gehoord en goed geholpen voelen. Hierbij gaat het om het op professionele en betrouwbare wijze organiseren van de juridische functie binnen de organisatie, het beschrijven en beperken van risico's op concernniveau en het bieden van maatwerk. Daarbij wordt ingezet op de juridische kennis van medewerkers en de kwaliteit van producten. Dit doen we door het organiseren van interne processen, door het opstellen van jaarverslagen met bijbehorende aandachtspunten en door kennisdelen, ook buiten het eigen team en de eigen organisatie. Hiermee wordt bereikt dat de verschillende vakdisciplines op de hoogte zijn van relevante regelgeving en van de daarbij horende ontwikkelingen en dat zij dit kunnen toepassen in de dagelijkse werkzaamheden. Er wordt gevraagd en ongevraagd advies gegeven over alle juridische onderwerpen aan bestuurders, aan de ambtelijke organisatie en aan klanten van buiten.

Het (juridische) speelveld van de gemeente is uiterst dynamisch. Deze dynamiek zal zich doorgaans niet laten voorspellen, maar er wordt altijd geprobeerd om mogelijke kansen te benutten. Op het gebied van wetgeving is de invoering van de Omgevingswet de grootste opgave voor de gemeente op het niveau van beleid en uitvoering. In 2025 zijn de juridische processen binnen de daarvoor gestelde termijnen afgehandeld. Als daarvan werd afgeweken dan was dat in samenspraak met de wederpartij.

Klachtbehandeling

In 2025 zijn 35 klachten ontvangen. Dat zijn er 10 meer dan in 2024:

- 2021: 24 klachten
- 2022: 31 klachten
- 2023: 19 klachten
- 2024: 25 klachten

Van de 35 klachten konden er 22 informeel worden afgedaan (bijvoorbeeld door het organiseren van een gesprek, het nemen van maatregelen, het doorverwijzen naar een andere organisatie of door intrekking van de klacht). Vijf klachten hebben geleid tot een formeel besluit waarbij de klacht ongegrond is verklaard. Vier klachten zijn nog in behandeling. Dit gebeurt in overleg met de klager.

Vier klachten betroffen geen klacht over het handelen van (medewerkers van) de gemeente. Deze zijn niet als klacht in het kader van de *Klachtenregeling Woensdrecht 2022* behandeld, maar als uitingen van andere vormen van onvrede.

Samengevat betekent dit dat in 2025 31 binnenkomende klachtbrieven zijn behandeld dan wel in behandeling zijn genomen.

De inhoud van deze 31 klachten loopt in hun aard zodanig uiteen dat hierin geen trend of rode lijn kan worden waargenomen. Om toch een beeld te schetsen benoemen we hier enkele meest voorkomende voorbeelden:

- lange wachttijd/matige communicatie bij Servicelijn of na indienen melding of verzoek;
- hinder/overlast door werkzaamheden of evenementen;
- parkeersituatie;

Voor een volledig overzicht van afgedane klachten, uitgesplitst naar teams en de wijze van

afdoening, verwijzen we u naar onderstaand schema:

	Advies en Ondersteuning	Leefomgeving	Maatschappelijke Ontwikkeling	Publieks-plein	RO-VTH	Wijk- en dorpsbeheer	Zorg en Ondersteuning	Totaal
Informele afhandeling	2	5	1	4	4	5	1	22
Formele afhandeling		1			3		1	5
Nog in behandeling		1		1	1	1		4
Totaal	2	7	1	5	8	6	2	31

Van de Nationale Ombudsman hebben we een overzicht ontvangen van klachten over de gemeente Woensdrecht die in 2025 zijn ontvangen en afgedaan. Het overzicht omvat zes dossiers. Dat zijn er twee minder dan in 2024. Daarbij moet worden vermeld dat drie van de zes klachten al in 2024 waren ingediend, maar dus pas in 2025 zijn afgehandeld. Dit betekent dat in 2025 drie klachten over de gemeente Woensdrecht bij de Nationale Ombudsman zijn ingediend.

Voor de volledigheid geven we aan wat de strekking is geweest van de klachtenbehandeling door de Nationale Ombudsman van de zes dossiers:

- drie klachten zijn ongegrond verklaard;
- twee klachten zijn opgelost door informatie te verstrekken en door te verwijzen; en
- één klacht is tussentijds beëindigd voor de start van het onderzoek.

Inkoop

Karel. versterkt kwantitatief en kwalitatief de inkoopfunctie van onze gemeente. De inkoopadviseur werkt volgens een vooraf vastgesteld werkplan. Evaluatie van het verloop van dit plan vindt plaats na afloop van het betreffende dienstjaar. Waar mogelijk wordt gebruikgemaakt van aansluiting bij regionale projecten indien sprake is van soortgelijke aankopen dan wel aanbesteding van nieuwe contracten. Belangrijke uitgangspunten zijn de Aanbestedingswet en het gemeentelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Toelichting op rechtmatigheidsverantwoording college

Invoering rechtmatigheidsverantwoording

Door invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is de verantwoordelijkheid voor het rapporteren over de rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen baten, lasten en balansmutaties verschoven van de accountant naar het college van burgemeester en wethouders (hierna: college). De accountant geeft over het verslagjaar alleen nog een oordeel over:

- de getrouwheid van de jaarrekening; dit omvat ook een oordeel over de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording.
- de rechtmatigheid over de baten, lasten en balansmutaties die samenhangen met de Sisa-verantwoording.

Aanpak verantwoording onrechtmatigheden

Het college van burgemeester en wethouders legt over verslagjaar 2025 door middel van een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening verantwoording af over het rechtmatig handelen aan de gemeenteraad. Aanvullend daarop wordt in de paragraaf bedrijfsvoering een toelichting gegeven op fouten en onzekerheden boven de door de raad bepaalde rapportagegrens. Deze rapportagegrens is in artikel 10 van de verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Woensdrecht vastgelegd en bedraagt € 75.000. Navolgend is de toelichting opgenomen op alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen voor zover deze de rapportagegrens overschrijden en welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Begrotingscriterium – beschrijving begrotingsonrechtmatigheid

In de verordening *Financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Woensdrecht* hebben raad en college afspraken gemaakt welke begrotingsonrechtmatigheden nog moeten worden toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

In artikel 12.5 is de volgende passage opgenomen: ‘Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaand beleid van de raad worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.’

Artikel 12.4 van de aangepaste verordening luidt: ‘Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Hierop zijn de volgende bepalingen van toepassing.

a. Overschrijding van lasten wordt als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

- er is sprake van een overschrijding van lasten waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
- er is sprake van een overschrijding van lasten van een open-eind regeling.
- de overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.

b. Overschrijding van baten en onderschrijding van baten, lasten en investeringskredieten zijn rechtmatig mits de raad tijdig is geïnformeerd. De raad is tijdig geïnformeerd over deze afwijkingen door vermelding van de afwijking met een toelichting in tussentijdse rapportages of bij de jaarrekening.

De over 2025 geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium

De onrechtmatigheden in de exploitatie vallen geheel onder *Programma 4. Economie*. Het bestaat uit twee posten. De eerste betreft de kosten voor de afvalinzameling. Deze komen € 71.940 hoger uit dan begroot. Via de afvalstoffenheffing staan hier ook (toekomstig) hogere opbrengsten afvalstoffenheffing tegenover. Deze post geldt daarom als acceptabel volgens de financiële verordening.

De tweede post betreft de studentenhuysvesting *The Cabin* in Ossendrecht. In de programmabegroting 2025 waren de servicekosten nog niet geheel opgenomen, zowel qua baten als qua lasten. De servicekosten van de nog niet verhuurde woningen zijn niet verrekenbaar, en komen daarom voor rekening van de gemeente. Daarom leidt dit tot een overschrijding van de begroting, en een acceptabele onrechtmatigheid van € 26.951 (wel-verrekenbaar deel) en een niet-acceptabele onrechtmatigheid van € 8.050 (niet-verrekenbaar deel). Overigens is in de businesscase die in 2025 aan de raad is aangeboden wel rekening gehouden met alle (ook de niet-verrekenbare) servicekosten. Voor 2026 en latere jaren zal de begroting hierop worden aangepast.

De onrechtmatigheid op investeringsbudgetten van € 403.642 betreft 19 overschrijdingen. Daaronder zijn er geen die op basis van de financiële verordening als acceptabel worden aangemerkt. Van deze 19 overschrijdingen zijn er drie die boven de rapportagegrens van € 75.000 per krediet uitkomen. Dit zijn:

- krediet 72102503 Reconstructie brug Langeweg Ossendrecht 2025 (overschrijding € 111.111)
- krediet 70152402 Aanleg WTB-installatie 2024 gemeentehuis (overschrijding € 86.155)
- krediet 70152405 Aanleg WTB-installatie 2024 MFC Kloosterhof incl. sportzaal (overschrijding € 82.461)

In het overzicht lopende investeringen in dit jaarverslag zijn deze kredieten opgenomen inclusief een toelichting per krediet. Hier wordt kortweg verwezen naar deze bijlage.

Alles overziend zijn, behoudens het aanpassen van de begroting 2026 en latere jaren inzake de studentenhuysvesting, geen extra beheermaatregelen nodig.

Voorwaardencriterium

De inkooponrechtmatigheid van € 297.790 betreft één contract voor een eenmalige levering van een kokerduiker in Ossendrecht. Vooruitlopend op het aan te besteden werk is deze duiker van besteld i.v.m. lange levertijd. Hierdoor valt de inkoop van deze duiker niet meer onder de aanbesteding van het totale werk, maar moet deze los worden beoordeeld als een "dienst", met de bijbehorende norm van € 221.000 voor Europese aanbesteding. De losse inkoop van deze kokerduiker is niet Europees maar meervoudig onderhands aanbesteed en is daardoor onrechtmatig geworden.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium - overkoepelend M&O-beleid

De gemeente Woensdrecht beschikt over een overkoepelend beleid voor misbruik en oneigenlijk gebruik, dat in 2015 is vastgesteld.

Voor de rechtmatigheidsverantwoording heeft het college de volgende werkzaamheden verricht om vast te stellen dat geen sprake is van misbruik en/of oneigenlijk gebruik in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording:

1. De gemeente Woensdrecht heeft in haar belangrijkste financiële processen waarborgen getroffen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Een voorbeeld hiervan is het subsidieproces waar in de lijn waarborgen zijn getroffen en achteraf door de interne controle wordt vastgesteld dat er geen onrechtmatigheden zijn aangetroffen. In het interne controleplan zijn de belangrijkste financiële processen benoemd en hierop zijn (o.a.) rechtmatigheidscontroles verricht.
2. We hebben kennisgenomen van het jaarverslag van de vertrouwenspersonen. Hieruit blijken geen zaken die opgenomen moeten worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

Uiteindelijk is ons niet gebleken dat er sprake is van misbruik en oneigenlijk gebruik wat gemeld moet worden in de rechtmatigheidsverantwoording dan wel in deze paragraaf bedrijfsvoering.

